

NACHT EN ONTIJ IN

Zondag 26 januari 2014, Dominicuskerk Utrecht

Jesaja 8,23-9,3

Matteüs 4,12-23

Het eerste optreden van Jezus is veelzeggend
het begint niet in een veilige burcht of haven,
maar bij en in de rumoerige zee *der volken*:
- de wereld die wij maar al te goed kennen van het journaal
een wereld van nacht en ontij.

Jesaja bedoelt de vergeten gebieden in het Noorden
ver weg van het culturele en godsdienstige centrum Jeruzalem,
ver weg van het centrale gezag, blootgesteld aan invallers,
waar culturen en machtsinvloeden op elkaar botsen
Gebieden die snakken naar vrede maar het niet voor elkaar kunnen krijgen
Matteüs past het toe op de wereld der volken: ook daar *duisternis* en chaos:
corrupte regimes en opstandelingen in bloedige onderlinge machtsstrijd
corrupte ondernemingen die over lijken gaan omwille van het grote geld
- het is van alle tijden. Niet voor niets wordt de zee genoemd:
het meer van Galilea, dat zo vredig kan spiegelen,
maar ineens kan veranderen in een ontstuingie zre van nacht en ontij.

Wij hoeven het niet ver te zoeken: Syrië ligt dicht bij Galilea.
En hier? Ik zag een spotprent: een terras dat op het eerste gezicht gezellig oogt
maar waar bij nader toezien ieder bezig blijkt met het eigen mobieltje.
Ieder maakt zijn eigen contact, zijn eigen kring; tegelijk sluit men zich af
voor de mens pal naast zich, de mens die je niet kiest, die op je weg komt.
Een belang dat allen omvat raakt uit het zicht, en daarmee ook
een vangnet voor wie niet mee kunnen en buiten de boot vallen.
De oude instituten die dat wel hoog hielden zoals kerken liggen onder vuur.

Twee reactie zijn er mogelijk: De eerste kennen we heel goed:
de boze wereld de rug toedraaien en je opsluiten in je gelijk.
neerkijken op 'die fanaten' die alleen maar kunnen vechten
- *Houdt het dan nooit op, leren zij het dan nooit?* -
of neerkijken op diegenen die de godsdienst afschrijven
- *Dat bekt lekker in de talkshow; stilte om na te denken kennen ze daar niet* -.
Maar Jezus kijkt zo niet; hij kijkt anders: hij ziet belaste en beladen mensen;
zij hebben nooit vrijheid geproefd, zij zijn de weg kwijt, tasten in het duister.
als zij van ons een trap na krijgen zinken nog verder naar de diepte

Wie brengt er licht in de duisternis:

dat je ook anders kunt omgaan met verschillen;

wie laat iets proeven van een vreedzame benadering;

wie laat een godsdienstigheid zien die niet leidt tot fanatisme

maar tot vrede van binnen, zelfkennis en inlevend vermogen?

Wij worden geroepen uit ons wereldje te treden

en met Jezus mee te trekken, zoals hij bewogen van binnen

en in beweging gebracht naar buiten: om mensen op te vissen uit de zee,

zoals twee keer twee broers geroepen worden:

- wel in een eigen kring, maar dan in een kring die naar buiten is gericht.

Waar haat de harten verscheurt, wil ik liefde brengen;

waar verdeeldheid mensen van elkaar vervreemdt, wil ik eenheid stichten;

waar droefheid mensen neerslachtig maakt, wil ik vreugde brengen.

waar duisternis het zicht beneemt, wil ik licht ontsteken.

Zo bad eens Franciscus van Assisi. Dat is onze roeping.

Het gaat Jezus om de vervulling van een droom, een visioen:

Over hen die wonen in een land vol duisternis gaat een stralend licht op.

Want het drukkende juk, de stok van de drijver: U breekt ze stuk.

De stampende laarzen en met bloed doordrenkte mantels: ze worden verbrand.

Groot is de macht en eindeloos de vrede voor de troon van David.

Uit de zee der volken laat Jezus ons mensen opvissen,

niet in een helicopter boven de golven uit

maar in een bootje dat zelf heen en weer gesmakt wordt:

- een kerk die zelf weet heeft van reuring.

Dat is voor velen een zware teleurstelling:

alles het ergens duidelijk anders moet kunnen, dan toch in de kerk.

Maar het is niet anders; het is een weerbarstige werkelijkheid

die we niet kunnen ontkennen of wegduwen.

We moeten er ook niet in berusten, maar ermee omgaan.

De sfeer in de kerk is nogal eens geharnast;

het is de kunst om ook dan en daar ontwapenend te zijn!

VOORBEDEN

Bidden wij tot God
in de naam van Jezus
die gebeden heeft
dat de zijnen één mogen zijn

Wij bidden U voor landen en volken
die in de macht zijn van oorlog en geweld
- met name denken wij aan Syrië:
laat er licht komen in de chaos en de duisternis

Gedenk de kerken - in onze streken en wereldwijd -
die ingekapseld dreigen te raken in hun eigen problemen:
ontsteek in hen het vuur van uw Zoon
en laat hen mensenvissers worden

Wij bidden U voor de grote wereldreligies
die vaak met elkaar in strijd zijn gewikkeld:
dat zij in het oog houden wat hen verbindt:
de verkondiging van een God van erbarmen.

Gedenk ons hier bijeen
die zoeken en tasten, en soms de weg kwijt zijn:
zet ons weer op het goede spoor
dat leidt naar saamhorigheid en onderlinge steun

Jozef Essing o.p.